68ste Jaargang. — N° 85. Zaterdag 26 Juli 1919.

ABONNEMENT:
Men schrijft in te Tongeren bij J. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad. — Abonnementsprijs 5 fr.
Alle toezendingen van geld, brieven en aanhondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, 37-39, Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

PAS VERSCHENEN:
« Uit liefde voor het Vaderland. »
Vaderlandsche liederen na den oorlog.
PRIJS: 50 CENTIEMEN.
Boekhandel: COLLÉE, Groote Markt, 37-39, Tongeren.

Telefoon 12. Telefoon 12.

TONGEREN, 26 JULI 1919.

Waarom één tegen twee.

De gedachtestroom der Vlaamsche Beweging groeit gedurig aan; die zwellende stroom sleept meê al de kleingeestigen, die weerstand durven bieden.

Vijftig jaren lang bleven onze tegenstrevers doof voor de stem der overgroote meerderheid der bevolking, hooger onderwijs eischende in eigen taal. Nu dat zij, die altijd gekant hebben gestaan tegen rechtserkenning voor de Vlamingen, den grond onder hunne voeten voelen uitschuiven, en niet langer de billijkheid van Vlaamsch hooger onderwijs durven loochenen, nu klampen zij zich vast aan de laatste redplank om het Vlaamsche volk in het knechtenschap te houden en de verkregen overheersching door hunne Fransche opvoeding, te handhaven. Het Vlaamsche Volk mag wel eene Vlaamsche hoogeschool krijgen, niet te Gent, daar moet de Fransche Universiteit worden behouden ten believe van eenige verfranschte Vlamingen. Zulks zou van onze verarmde Schatkist verscheidene millioenen vragen en dat om ons volk in eenen staat van minderheid te houden en het princiep van ongelijkheid te huldigen: twee Fransche hoogescholen en eene Vlaamsche in een land waar de meerderheid Vlaamsch is. Maar de kiezers zullen door hunne stem deze nuttelooze uitgaven en schreeuwende onrechtvaardigheid niet bekrachtigen. Waarom moet in 't Vlaamsche land eene Fransche hoogeschool? Vlaanderen — het Vlaamsche land — is in 't verleden nooit een tweetalig land geweest, en van tweetaligheid kan nu nog geen sprake zijn; ten andere tweetaligheid is een vloek voor een volk.

I. 't Vlaamsche België is nooit tweetalig geweest.

« In het verleden bleef Vlaanderen ondanks de Fransche graven, de hertogen van Bourgondië, de vreemde overheersching in taalopzicht onaangetast: zekere ambtenaren kenden Fransch voor hun betrekking in het middenbestuur; voor de patriciërs en den adel was het Fransch eene modetaal als de Fransche beschaving op haar hoogtepunt stond. Maar een stand die uitsluitend Fransch sprak en het Nederlandsch niet meer kende, bestond er nooit. In Vlaanderen vestigde zich ook nooit een vreemde bevolking — Waalsche of Fransche — die door colonisatie of verovering een vreemd bestanddeel onzer bevolking zou uitmaken. Men mag dus gerust verklaren dat het huidig gebied een eentalig land was. »

Deze stelling wordt vooruitgezet en ten overvloedigste bewezen door L. De Raet in zijn boek: « Over Vlaamsche Volkskracht », ze staat regelrecht tegenover de theorie van de tweetaligheid in Vlaanderen, uitgevonden door enkele geschiedschrijvers en gretig aanvaard door de voorstanders van het Fransch, die er een historisch recht van 't Fransch in zien en a zoo het behoud eener Fransche Hoogeschool in het Vlaamsche Land trachten te wettigen.

Tot het aanhalen van geschiedkundige bewijzen biedt een artikel geen ruimte, enkel weze hier en daar een van de vele aangeduid.

Een groot getal leden van den adel legde zich toe op de Vlaamsche dichtkunst en dat zoowel in Vlaanderen als in Brabant, zelf Jan I, hertog van Brabant, zou Vlaamsche gedichten gemaakt hebben. De adel las Vlaamsch, bezat Vlaamsche boeken. Voor de uitvinding der boekdrukkunst moesten al de boeken, met de hand geschreven worden, die handschriften waren bijgevolg duur en alleen in 't bezit van rijke lieden. Nu nog bestaan er zoo een duizend Vlaamsche handschriften — klein deel van de vele die er geweest zijn — en van deze was een zeer groot getal in bezit van adelijke personen. Dat bewijst wel dat die personen Vlaamsch kenden.

De kooplieden kenden natuurlijk Fransch voor hunne handelsbetrekkingen, gelijk nu ook veel kooplieden Engelsch en Duitsch kennen en toch zal men niet spreken van een stand die Engelsch of Duitsch is.

Indien de hoogere adel hier zoo verfransch ware geweest, waarom dan nog de kinderen moeten sturen 4-5 eeuwen later naar Wallonie of Frankrijk om Fransch te leeren; gelijk nu naar Engeland om Engelsch te leeren.

Gedurende de omwenteling der 16 eeuw zijn vele Belgen naar Holland gevluchtt, onder hen bekleedden er de voornaamste en allerlei ambten zonder moeilijkheid der taalkennis.

't Tooneel was Vlaamsch. In de 17e, 18e eeuw was het tooneel bijna uitsluitelijk in de handen der Jezuieten. Welnu Pater Stracke kan getuigen dat, alnoewel er voor de studenten Latijnsche stukken werden opgevoerd, wanneer het stukken gold voor de ouders gespeeld die opvoeringen voor verre de meeste gevallen in 't Vlaamsch geschiedden. Voor die ouders, adelijke personen en ontwikkelde menschen, werd gansch het Vlaamsche Land door de Vlaamsche taal geheerd als de eenige landstaal. In 't college van Brugge werd van 1610 tot 1762 maar 1 Fransch stukje gespeeld.

Al de instellingen en plantsetijke besturen bleven tot de aanbechting bij Frankrijk (1795) geheel en al Vlaamsch. Alzoo de Raad van Brabant, opperste gerechtshof van Brussel, hield al zijn boeken in 't Vlaamsch; alleen de gerechtszittingen, de vonnissen en besluiten zijn er in 't Fransch of Vlaamsch naar gelang de partijen van het Waalsche of Vlaamsche gedeelte waren.

In de stad Brussel was van oudsaf alles in 't Vlaamsch: de gemeentelijke akten, de vonnissen der schepenbank, de stadsrekeningen.

Ja, in de 17e en 18e eeuw is de verfransching binnen gedrongen bij onze hoogere standen; maar dat verschijnsel is niet eigen aan Vlaamsch België, in al de landen van Europa ontmoet men het. Op het einde der 18e eeuw en het begin der 19e hebben de volkeren dat vreemde kleed weer afgelegd. Vlaamsch België hadde zulks ook gedaan, maar de Fransche overheersching met haar opdringen van het Fransch en het uitroeien van het Vlaamsch heeft hier de mode van verfransching in de handen gewerkt; de politiek van 1830 beoogde al niet minder die verfransching van ons volk. En toch kan na dit alles in Vlaanderen — Vlaamsch België — geen sprake zijn van tweetaligheid, van het bestaan eener klas van personen, talrijk genoeg om in aanmerking te komen, die het Fransch als gewoonlijke omgangstaal gebruiken; zulks bewijst de volksoptelling van 1846. De grondslag van die optelling was de omgangstaal, dus eigenlijk de moedertaal; en ziehier den uitslag: van de geheele bevolking, 4,337,196 spraken gewoonlijk Vlaamsch: 2,471 258 en gewoonlijk Fransch: 1,847.441; op de 1000 inwoners hadden aldus 570 het Vlaamsch als moedertaal en 430 het Fransch. Beschouwt men nu de 4 Vlaamsche provinciën: Limburg, de beide Vlaanderen en Antwerpen — Brabant is in 't noorden Vlaamsch en in 't zuiden Waalsch — dan vindt men nevens de 1,959,672 inwoners die gewoonlijk Vlaamsch spreken 64,003 die zich gewoonlijk van 't Fransch bedienen, van die 64,003 dienen afgetrokken 10,535 inwoners in Frankrijk geboren en 33,334 Fransch sprekenden in Waalsche dorpen. Onder die 20,134 Fransch sprekenden in de 4 Vlaamsche provinciën zijn er dan nog heeveel Waalsche staatsbeambten, kloosterlingen, enz.?

Kan er dan sprake zijn van tweetaligheid in het Vlaamsche Land, van rechten dier verfranschte standen ten nadeele van het Vlaamsche Volk! Moet dan ten believe van die enkelen de Fransche Hoogeschool blijven te Gent? Moeten er 2 Fransche en 1 Vlaamsche zijn? Sinds wanneer is 2 tegen 1 gelijkheid? Gelijkheid nochtans in rechte en feite heeft de koning ons bloofd. Of durven die heeren het aan, dat koninklijk woord te doen liegen? Uit eerbied voor onzen grooten koning en getrouwheid hem schuldig zullen we dat beletten ten bate van ons volk.

(Het tweede deel volgt.)

Limburgsche Oudstrijders.

Na vijf-jarige aanwezigheid onder de wapens worden dan, klas na klas, onze jongens losgelaten en keeren naar Vlaanderen weer, naar Vader en Moeder, en 't wachtende vrouwtje, en de bloeiende kindjes...

De oorlog is voorbij. Omdat onze jongens hun bloed veil hadden en hun leven, omdat ze niet weken voor den dood. Omdat ze vielen, de velen die slapen in de moeren van Veurne-Ambacht, en de vlakte van Vlaanderen.

Allen hebben hun man gestaan. Zij die niet zijn weergekeerd uit de grachten en de zompen langs den Yzer, of uit de bestorming der Leie- en Scheldelinies, toen ze los zijn gebroken en Vlaanderen hebben vrijgevochten. Zij die den zegetocht hebben meegemaakt, door 't heele land, en tot aan den Rijn, en die, nu de vrede wordt geboren, los van de leger-machine met hun hernomen vrijheid naar een nieuw leven gaan.

Wie zijn plicht deed, mag zijn recht eischen.
Meer dan iemand.
Tegenover wie ook.

Daar zal de Vlaamsche Oud-Strijdersbond (V. O. S.) voor instaan.

Alleen, tegenover de menschen uit den worddenden vredestijd, vermag zelfs een held van aan den Yzer niets.

Vereenigd, vermogen honderd duizend oudstrijders alles in den lande.

Geboren reeds in 1916 langs den Yzer, onder 't barsten der granaten; met zijn richting en regels, stellingname en programma langzaam gegroeid uit de levensomstandigheden en noodzakelijkheden der soldaten; gewogen en gekeurd, lang gedragen in het hoofd en het hart der ontwerpers; voor het eerst omschreven door Dr J. Verduyn die er thans nog het secretariaat van waarneemt, staat de V. O. S. als de levende kracht in 't Vlaamsche land.

Met zijn vertakkingen in alle gouwen en arrondissementen, zijn kantonale en gemeentelijke afdeelingen geworteld tot in de verste hoekjes van Vlaanderen.

Waar nog geen plaatselijke afdeeling kon worden ingericht, omdat het groote deel der oud-strijders nog door het leger niet waren losgelaten, springe dadelijk een van onze Yzerjongens bij. Op! mannen van goeden wil!

Het secretariaat, Lakenstraat, 25, Brussel, geelt raad en richting en stuurt op elke aanvraag standregelen, programma en alle noodzakelijke inlichtingen.

Uit elke stad en elke gemeente waar nog geen bond bestaat, of bij den V. O. S. is aangesloten, stelle zich een oud-strijder in betrekking met Dr J. Verduyn, Lakenstraat, 25, Brussel.

De jongens begrepen in de in-gang-zijnde demobilisatie, kunnen ook reeds krachtig ingrijpen. Het is den eenen of den anderen toch gemakkelijk een lijst op te maken van enkele mannen uit zijne streek, die van zijn eenheid deel uitmaken, en die den kern zullen vormen van de plaatselijke bonden. En die lijst onmiddellijk over te maken aan het secretariaat van den V. O. S.

Op! jongens! het geld uw rechten en belangen. De V. O. S. treedt op uitsluitend voor oud-strijders buiten en boven alle politiek. En juist omdat alleen de V. O. S. sterk genoeg staat om op zijn eigen te steunen buiten de politiek, en erboven, kan alleen de V. O. S. vrij en vrank, van en tegen wie ook, recht *eischen*.

Andere vereenigingen steunen op invloedrijke menschen en beroepen zich op machtige beschermers,

De V. O. S. staat op zijn eigen en steunt op eigen kracht.

De V. O. S. wil geen gunst, doch eischt recht.

De V. O. S. weet wat zijn recht is, en staat sterk genoeg om tegen wie ook zijn rechten te doen gelden.

En omdat alleen de V. O. S. die macht heeft uit zijn eigen, en niet onafhankelijk is van de politiek en kuipsrijen, is het elke bond en elke oud-strijder, zich-zelf en zijn gezin, zijn strijdmakkers en zijn land verschuldigd bij den V.O. S. aan te sluiten.

We hebben den oorlog gewonnen laat ons ook den vrede winnen!

Voor alle inlichtingen, mededeelingen, enz. zich te wenden tot het secretariaat van den V. O. S. Lakenstraat, 25, Brussel.

Zondag, 3e Oogst, om 2 uren namiddag, vergadering der Oud-Strijders in de zaal Concordia, Havermarkt 41, Hasselt.

Limburgsche oud-strijders weest op uwen post!

EEN DIE BETER GEZWEGEN HAD.

De priesters in den oorlog.

Tijdens de bespreking, in de Fransche Kamer, over de diplomatische betrekkingen met den H. Stoel, had de socialist Jean Bon zich de weelde veroorloofd met minachting te spreken over de rol door de Fransche geestelijkheid in den oorlog gespeeld. De citoyen beweerde dat al wat er verteld wordt over den heldenmoed van priesters en seminaristen op het slagveld louter uitvindsels waren.

Daarop riep M. de Gailhard-Bancel, afgevaardigde van de Ardeche, den roeden Interpelleur en snoever toe:

« Onze zonen hebben zich laten dooden! »

Een de « citoyen » antwoordde: « ik wist niet dat uwe zonen het priesterkleed gedragen hebben. »

Een dagbladschrijver, M. Xavier Vallat, bespreekt nu in het dagblad « Soleil du Midi » de redevoering van Jean Bon. Hij begint met te zeggen:

« M. de Gailhard-Bancel had vijf zonen; allen hebben roemrijk gediend als strijders. Drie er van werden gedood, de twee anderen werden gekwetst. Op de vijf was er een Jezuiet, een andere, mijn vriend Maurice de Gailhard-Bancel, was leerling van het Groot-Seminarie van St. Sulpice. »

Vervolgens schrijft M. Vallat over de geestelijken, voor Frankrijk gevallen, volgende persoonlijke getuigenis:

« Ik heb mijne oorlogsherinneringen verzameld. Hoe hij toch gelijk heeft die vernuftige Jean Bon.

» Ik herinner mijthans dat er drie pastoors waren in het 14e bataillon alpen jagers. De eene E. H. Jean, onderpastoor van Sain Omer, diende in mijne sectie, eerst als korporaal, dan als serjant. 't Was een « embusqué » die tellen kon en die, door zijnen moed en door zijne zedelijke overheid zooveel invloed uitoefende op zijne mannen, dat deze zelfs als hij korporaal was, hem altoos « Mijnheer Jean » noemden.

« Gij ook waart een bloode embusqué soldaat Fossati, simenarst, driemaal voorgesteld voor de militaire medalie, gij die uwe oogen verloren hebt te Hurtebise en die ondanks uw luitenant toe te lachen en hem te zeggen: « Ja, ik lijd veel, maar dat is niets, 't is voor Frankrijk! »

« En de derde, de priester brancardier van de 3e kompagnie, was nog een grooter « embusqué ». Maar hij sterf ten gevolge van een ongeval. Een houwitser vermorzelde hem, zonder verschooning tevragen, terwijl hij naar den hulppost een gekwetste serjant overbracht die zeker een der ergste papenvreters was dien ik ooit ontmoet heb.

» Dan herinner ik mij nog mijn broeder, Alfons Vallat, novice in de Societeit Jesu, eenvoudig soldaat bij het 173e voetvolk, door een kogel in het voorhoofd gedood in de Argonnen den 21 Januari 1915.

't Was vervolgens de E. H. Francois Polly, van het 228e voetvolk, gedood in de Aisne in 1918.

» 't Was de E. H. Francois Faillard, adjudant bij het 228e voetvolk, door een kogel gedood in 1917.

» 't Was de E. H. Louis Lesches, van het 61e voetvolk, in 1915 gedood in het bosch van Malancourt.

» 't Was Joseph Bert, seminarist, onderluitenant van het voetvolk, gekwetst en dikwijls op het dagorde gebracht, voor Frankrijk gesneuveld in 1918.

» Dat de deserteur Jean Bon, gekozen door werklieden die zich « embuskeerden » aan de werklieden, in uw dorp eens gaat vertellen dat de pastoors zich niet lieten dooden! »

De mondstopper is den roeden lafaard flink toegediend, he? de kerel zal in 't vervolg wel beter toezien in welke middens hij het nog zal wagen helden in het priesterkleed te bezwadderen.

DE VREDE VAN VERSAILLES.

Het Engelsche Lagerhuis heeft den vrede bekrachtigd.

HET DEBAT OVER HET VREDES-VERDRAG IN HET LAGERHUIS.

Bij de tweede lezing van het vredesverdrag werd door vier leden der oppositie hulde aan M. Lloyd Georges gebracht.

M. Barnes keurde de artikelen goed betreffende de arbeidscommissie.

Lord Robert Cecil zegde dat ook dit verdrag van tijd tot tijd herzien moet worden.

M. Bottemley betreurde dat Duitschland al de onkosten van Engeland niet moet betalen.

M. Mac Lean vroeg de vaststelling van het schadeloosstellingsbedrag en 't vonnis van den ex-keizer.

M. Clynes zegde dat België en Noord-Frankrijk eerst schadeloos moeten gesteld worden. Daartoe moet Engeland met Duitscland hande drijven.

REDEVOERING VAN M. LLOYD GEORGE.

M. Lloyd George zegde dat het debat bewees dat de kamer het vredesverdrag en overeenkomst met Frankrijk goedkeurd.

Het is niet mogelijk dat men van Duitschland 30 duizend millioen pond sterling eische. Het hoogst mogelijke bedrag werd geeischt.

Dit bedrag kan in zijn geheel nog niet vastgesteld worden; de schade is uitgebreid en het te leveren werk en materiaal moet nog geschat worden.

Een nieuw Elzas-Lotharingen zal nooit meer ontstaan. Duitschers zullen in Polen en Polen in Duitschland wonen. Dat kan niet vermeden worden.

Het leger kan niet afgeschaft worden, Duitschland moet weten dat wij het kunnen dwingen. Tegen het einde van het jaar moeten wij over een vrijwilligersleger kunnen beschikken.

De oorlog is een misdaad en daarom moet de ex-keizer, zijn aanstoker, gestraft worden.

Het vredesverdrag ruimt veel onrechtvaardigheden uit den weg en sticht er geen nieuwe. Wat onvolmaakt is, zal de Volkerenbond verhelpen.

DE STEMMING.

Na het debat werd tot de stemming overgegaan.

De motie Bottemley werd verworpen en de bill, betreffende de bekrachtiging van het verdrag werd bij de tweede lezing eenparig aangenomen.

Nationale Feesten te Brussel

De Koning toont zijne generaals.

De Nationale Feestdagen zijn te Brussel met grooten luister gevierd geworden.

Maandag morgen, vóór het front der troepen, reikte de Koning het Groot Lint van de Leopoldsorde over aan de Generalen Gillain, Michel, Bernheim, Drubbel, Jacques, De Ceuninck, Rocquoi en Biebuyck.

Eene compagnie van het 19e linie, door colonel Philippe aangevoerd, deed de eerbewijzen in den hof van het paleis. Onze Souvereinen de Prinsen en de ministers Delacroix, Masson, Hymans en de Broqueville, namen de troepen in oogenschouw.

Vervolgens kwamen de acht hooger genoemde generaals vóór de troepen staan en de Koning bestelde hun het Groot Lint, na hun geluk te hebben gewenscht over hunnen moed en hunne manhaftigheid.

Nadat eene krachtige « Brabançonne », 's Konings woord besloten bad, werd bekend gemaakt dat generaal Jacques baron werd genoemd en generaal Leman tot graaf verheven.

De Koning geluk gewenscht

Ter gelegenheid van de Nationale feesten, werd de Koning door alle staatshoofden geluk gewenscht.

Het Te Deum

Om 11 1/2 ure had in de Collegiale kerk van St-Goedele, een « Te Deum » plaats, om den Heere te danken over de bekomen weldaden van den verzekerden vrede en de glorievolle overwinning.

De Koning, de koningin, de Prinsen en de Prinses, waren er bij tegenwoordig.

Van aan het Paleis tot aan de kerk werden de Vorsten lang en geestdriftig toegejuicht.

* * *

Brussel beleefde maandag ook zijn optocht van schoolkinderen, welke veel bijval oogste op gansch zijn doortocht. Op de Groote Markt voerden 1350 kinderen de « Brabançonne » uit en de gezangen der verschillende provincies, om te sluiten met « Naar Wijd en Zijd ».

In den namiddag is Z. M. de Koning in naam van het land eene kroon komen neerleggen aan den voet van het doodenmonument, rechtover den Parkberg.

De Koning ontblootte het hoofd, terwijl de Koningin zich een wijl diep boog en de Prinsen en onze Prinses zich bij deze betooging van pieteit aansloten.

De Koning zelf nam de zware kroon om ze voor het monument neer te leggen en bleef nog een tijdje met gebogen hoofd voor het zinnebeeld staan, opgericht ter gedachtenis van hen die ons land weer vrij hebben gevochten aan Luik en aan den Yzer. De menigte, die het schouwspel kon bijwonen, was door deze koninklijke hulde tot tranen geroerd.

President Poincaré in België

President Poincaré is maandag avond te Brussel aangekomen. De omtrek van de Noordstatie was zwart van een geestdriftig gestemde menigte, welke nog gedurig aangroeide.

Laat ons even, in afwachting dat de President aankomt, een blik werpen in de Noordstatie zelf. De versiering is eenvoudig maar smaakvol. Fransche vlaggen, Belgische, Congolesche. Een breed rood tapijt langsheen het 9e spoor, waarop de presidentieele trein zal aankomen. Wij bemerken er reeds Mevrouw de Margerie, echtgenoote van den Franschen gezant, generaal Rouquerol de ambassade-geattacheerden, leden van het diplomatisch korps, waaronder heer marsies de Villalobar.

Plots beweging onder het volk. Karoenen, de Brabançonne, de Koning treedt langzaam aan met de Koningin en Prins Leopold. De Koning draagt, over de borst weg, het grootlint van het Eerelegioen. Hetzelfde lint over het kakhuniform van simpelen soldaat van het 12e linieregiment dat de Prins draagt, en onder den mantel van paarsfluweel van de Koningin.

De Koning wordt door de aanwezige Franschen met een zeer geestdriftig Vive le Roi! begroet. De Koningin, met de hiettaliigheid welke haar ke merkt, gaat mevrouw de Margerie en de hoge personnagen de hand drukken.

Enkele minuten, nieuwe « sonnerie », driemaal de « garde à vous. » 't Is maarschalk Foch. De Koning treedt op hem toe en drukt hem de hand. De maarschalk kust de hand der Koningin en die van prins Leopold, waarna heel deze hooge officieele wereld zich voor eenige minuten naar het ontvangstsalon begeeft, waar de eerste voorstellingen plaats grijpen.

Het roode tapijt wordt met de gauwte opgerold en naar het 7e spoor gebracht waar de presidentieele trein straks gaat aankomen.

Het oponthoud in het ontvangstsalon was dan ook heel kort en nauwelijks zijn de Vorsten met het gevolg dat nog aangegroeid is, op het aankomst-perron geschaard of de trein met den President komt langzaam de halle binnengereden, terwijl de Marseillaise schetert en de toejuichingen losbreken.

De President draagt het Grootlint der Leopoldsorde. Onder toejuichingen gaat de Koning hem te gemoet, de twee staatshoofden wisselen een stevigen, langen handdruk; van hetgeen er verder gebeurde, van de woorden die er uitgesproken werden hebben de journalisten niets meer gehoord of gezien, ze worden in de menigte verzwolgen.

Buiten de statie

De menigte buiten was nu aangegroeid tot eene onafzienbare zee, waarvan de menschelijke golven hoog langs gevels en tot de daken opslaan.

De President, die nog even den groet der schoolkinderen heeft moeten beluisteren, kan eindelijk de statie verlaten, langs de Rogierplaats, waar de hofauto's wachten.

Het volk, als door gemeenzamen waanzin aangegrepen, roept, schreeuwt, jubelt: Vive la France! Vive le Président! Vive le Roi! Vive la Reine!

Hoeden zwaaien, zakdoeken wuiven en onder een ovatie die als een donder door straten en leinen rolt, rijden de auto's naar het Paleis: in de eerste de Koning en de President, in de tweede de Koningin en mevrouw Poincaré, in de derde maarschalk Foch en Prins Leopold.

Onmiddellijk na zijne aankomst is de President eene ontzaglijke kroon gaan neerleggen op het monument onzer dooden, dat vooraan het Park staat opgericht.

Eerst daarna heeft President Poincaré de huldebewijzen van onze regeeringsmannen en van het diplomatische korps in ontvangst genomen, waarna onze Vorst hem de dignitarissen voorstelde.

Om 7 ure dineerden heer en mevrouw Poincaré in intimiteit met den Koning en Koningin.

De wapenschouwing.

De zegerevue van Dinsdag morgend had eene overgroote volksmenigte naar de buiten boulevards gelokt.

Ongelukkiglijk valt een fijne doordringende regen. Toch groeit de menigte gedurig aan, zoodat het verkeer weldra zoo goed als onderbroken is.

Van af 8 u. namen de troepen hunne plaatsen in, in de volgende orde:

Amerikaansch detachement met muziek en vaandel; detachement Fransche alpenjagers, twee compagnies Fransche infanterie — 171e en 169e regimenten; een gemengd detachement Algerijnsche tirailleurs, allen onder bevel van generaal rumbich.

Dan detachementen Britsche zeesoldaten, een bataillon infanterie van Devonshire; vervolgens de Italiaansche troepen, de Alpibrigade en de mariniers der brigade van San Marco.

Men merkt ook afvaardigingen van Japanesche en Chineesche soldaten te paard met vaandel; compagnies Griekische, Poolsche, Rumeensche, Servische, Slantoesche en Tjeco-Slowakische troepen.

Ten 9 1/2 kondigde het trompetgeschal de komst van den Koning aan. En men zag uit den kant der Koninklijkestraat den Koning naderen. De Koning bereed een wit paard. Aan zijne linkerzijde reed maarschalk Foch. Zij worden gevolgd van generaal De Ceuninck, bevelhebber der 4de legerdivisie.

Achter hen reden de prinsen Leopold en Karel, omringd van eenen talrijken staf.

De Koning droeg het Groot-Lint van het Eerelegioen en de de maarschalk dat der Leopoldsorde. Zij passeeren het front der troepen terwijl de vaandels bogen en de muzieken de «Marsaillaise» en de «Brabançonne» speelden.

De Koning groette met de band aan den kepi; Foch met zijnen maarschalkstaf. De menigte deed de lucht van luide kreten weergalmen.

Toen de revue gedaan was en de Koning, de maarschalk en hun gevolg naar de Paleizeplaats reden, begon het défilé.

* * *

De dichte, fijne regen was niet bij machte, het geduld en den geestdrift te matigen van de Brusselaars.

Van 7 ure des morgens was het park stormenderhand ingenomen door de menigte, die plaats nam voor het bekken tegenover het paleis en geduldig in den regen wachtte uren lang. Ook raakten de tribunen en de vensters van het Academie en paleis, weldra met menschen bezet.

En alles riep: Leve de Koning! Leve Foch! wanneer deze met gevolg het plein op kwam gereden.

De verminkten van den oorlog hadden eene plaats gekregen naast de koninklijke tribuun.

Dan namen plaats het diplomatisch corps, vervolgene de Koningin aan den arm van M. Poincaré, Mevr. Poincaré, de hoogwaardigheidsbekleeders van het hof.

Toen stapten de Koning en de maarschalk af en begroette, evenals Foch, de Koningin. De maarschalk kuste de band der Koningin alvorens zijne plaats op de koninklijke tribuun te nemen.

Wanneer het défilé begon, met generaal De Ceuninck aan het hoofd, regende het nog altijd voort. Dan trokken de troepen voorbij in hooger gemelde orde.

De Fransche soldaten hadden bloemen op de geweerloopen steken en de officieren droegen bloemtuilen.

Tijdens het défilé vloog een groot vliegtuig boven de stad.

Generaal De Ceuninck werd door Poincaré geluk gewenscht over zijne prachtige troepen. De vaandeldragers naderden in gesloten rij en naderen de tribuun om dezen den groet te brengen.

Toen het défilé afgeloopen was, doorbrak het volk de afsluitingsbarreelen en, slibberde tusschen het peloton gendarmen door en omringde de tribuun waar eene ovatie plaats had die met niets te vergelijken is.

En gedurende al dien tijd had de regen niet opgehouden te vallen.

Ontvangst in de Kamer.

Om half drie werd de heer Poincaré in het gebouw der Kamer, door de Volksvertegenwoordigers en Senatoren, plechtig ontvangen.

De zittingszaal is luisterrijk versierd.

Reeds om half twee zijn er leden aanwezig. Links van de voorzittersbank, in den hoek, is een troon opgericht van rood fluweel met goud gestoffeerd. Fransche en Belgische draperieën en vlaggen versieren de zaal.

De voorbehouden en openbare tribunen zijn reeds lang te voren stampvol. In de eerste zien wij kardinaal Mercier in purper gewaad.

De leden en genoodigden komen getalig aan en voor half drie zijn alle zetels ingenomen.

Ook in de wandelgangen blijft geen plaatsje open.

Op de diplomatieke tribune bevinden zich de vreemde gezanten.

De Kamer heeft een feestelijken aanblik.

Een bevel en een trompetsignaal klonken en Mevr. Poincaré treedt aan te zijde der Koningin binnen. Zij worden aan den ingang ontvangen door het Bureel der Kamer.

Buna op hetzelfde oogenblik komen ook de Fransche generaals binnen. Zij begroeten de vaandels, die straks den Koning tot geleide zullen verstrekken.

Maarschalk Foch wordt met luide juichkreten begroet.

Vijf minuten later is het de de intrede van de twee Staatshoofden die wordt toegejuicht.

De kwestors richten hen eenige woorden van verwelkoming toe, M. Poincaré wordt door M. Pirmez, de Koning door M. Jaurez naar de eerestribuun geleid.

Dan volgen onze generaals en gezanten.

De president en de Koning worden door den voorzitter en het bureel naar hunne plaatsen geleid, terwijl de Koningin en de vrouw van den president naast den koninklijken troon op voor hen bestemde zetels, onder een fluweelen troonhemel plaats nemen.

De President is blijkbaar geroerd door de geweldige eer welke hem wordt aangedaan.

Wanneer eindelijk de storm bedaard is, bestigt heer Poullet het spreekgestoelte om in naam van de senators en volksvertegenwoordigers den President eerbiedig welkom te heeten en den lof te maken van het Fransche volk.

« Frankrijk's en België's opvatting van het volkerenrecht berust, zegt heer Poullet, op het heilig karakter der verdragen en op den eerbied voor het gegeven woord. De wereld weet dat Frankrijk voor geen offer is teruggedeinsd, waar het gold de zegepraal van het Recht, de bevrijding der volkeren.

De broederschap der wapenen heeft de vriendschapsbanden tusschen Frankrijk en België voor altijd bezegeld. De geluksige getuigen van dien heerlijken en grootschen dag, 14 Juli 1919, blijven onder den indruk, den overgankelijken indruk van die woorden.

Na eene zinspeling op de ovaties welke de Fransche, de Engelsche, de Italiaansche, de Amerikaansche vlaggen bij de revue begroet hebben, gaat de voorzitter der Kamer voort:

Steunend op den grondslag van gemeenschappelijke beproevingen en gemeenschappelijke glorie, zal de vriendschap tusschen Frankrijk en België niet enkel van herinneringen leven; zij houdt den blik op de toekomst gevestigd.

De vrede heeft geen einde gemaakt aan het groote drama. Onze beide landen hebben een zelfde taak te vervullen. De geslagen wonden moeten wij heelen; de nog rookende puinen roepen tot onverdroten arbeid; onze nijverheid moet herijzen. Wij moeten arbeiden, wij moeten voortbrengen. In uwe verwoeste departementen is onberekenbaar veel te doen; ook in onze nijverheidstreken, waar de vijand alles heeft geroofd of vernield.

Frankrijk heeft ons zijne hulp toegezegd. Het wezen ons geuorloofd, Frankrijk onze medewerking te beloven.

Voorzeker, slechts een klein steentje kunnen we bijdragen tot den wederopbouw; maar dat steentje geven wij met geheel ons hart uit aankbaarheid, uit sympathie, en omdat wij in Frankrijk's voorspoed en grootheid een der beste waarborgen zien voor de internationale gerechtigheid, voor de veiligheid en vrijheid der volkeren! » (Eindeloos gejuich: Leve Frankrijk!)

Rede van den heer Poincarré

De President dankt dat hem de gelegenheid geschonken werd onder die glorieuse vaandels en in dit waardige parlementsgebouw het woord te voeren.

Gedurende die vier jaren die thans voorbij zijn heeft het Fransche volk geen oogenblik uwe zaak van de zijne gescheiden gehouden.

Vanaf de eerste uren van het werelddrama was uwe verontwaardiging even groot als de onze; en zooals wij het eens waren in verontwaardiging, zijn wij het eens geweest in onzen wil, en in onze opvatting van den pricht.

Uw Koning was de stem van het Vaderland; gij allen hebt die stem bekrachtigd. Gij hebt uwe rangen gesloten rondom hem en rondom uwe welbemiade koningin. (Uitbundige ovatie; Leve de Koningin. De koningin buigt met ontroering naar de juichende menigte...)

Noch geweld noch bedreiging heeft uwe standvastigheid doen verzwakken

Een Duitsch gouverneur zegde eens: « Het Belgisch karakter is een raadsel ». Ja, voor hem was dit een raadsel, zooals voor de Duitschers een raadsel was het karakter van de Polen en van de Elzassers. (Toejuichingen). Hij begreep met dat het Belgisch karakter gebleven is wat het reeds was ten tijde van Cæsar: Onverzetelijk trouw aan zijn recht, dapper en trouw.

En daartegen zijn alle kuiperijen en listen feil geloopen; Walen en Vlamingen zijn thans na de beproeving nader tot elkaar gebleven dan te voren. (toejuichingen).

Gij komt uit deze jaren van lijden sterker en jeugdiger dan ooit te voren. Evenals Frankrijk was België de waakzame schildwacht van het menschendom.

Thans, zijn onze twee volkeren, die zij le aan zijde hebben gestreden, verbonden met een band die niets meer lossen kan (toejuichingen) Vereend in den oorlog, zullen zij ook vereend blijven in den vrede.

Deze vrede weze vruchtbaar; zij moge het spoedige herrijzen aanschouwen van dit land uit zijne puinen.

Frankrijk zal steeds de warmste gevoelens van dankbaarheid en bewondering ten opzichte van België bijven bewaren en zal deze gevoelens in aanden omzetten. Mijne heeren uit naam van mijn land, brenge ik hier de gevoelens uit van onze welkbare vriendschap.

Eene onverglijkelijke ovatie barst los. De gansche vergadering zingt rechtstaande de Marseillaise, en diep onder den indruk verlaten de hooge gasten de zaal.

Onder een slagregen kee en Koning en President met hun gevolg naar het koninklijk Paleis terug.

De namiddag.

De President besteedde zijn namiddag aan bezoeken aan de Fransche school en aan de Fransche colonie, waarna hij in het paleis Belle Vue de vertegenwoordigers van het diplomatieke korps ontving.

Even na 5 ure, begaven Presiden en Mevr. Poincaré, maarschalk Foch, de Koning, de Koningin, Prins Leopold en Prinses Marie-José met gevolg zich naar het stadhuis, waar een plechtige ontvangst plaats greep.

Op den doortocht werd de haag gevormd door de kinderen van de vrije en gemeentescholen van Brussel; op de Groote Markt stonden al de maatschappijen en vereenigingen van Brussel.

Z. Eminentie Cardinaal Mercier was op de receptie ontvangen.

De toespraken van burgemeester en President waarin telkens gewezen wordt op de gemeenzame verzuchtingen en idealen van beide landen, de vrijheid der menschheid, werden levendig toegejuicht.

Een kort maar keurig kunstconcert luisterde de ontvangst op.

Na 't teekenen van het Guldenboek gingen de hooge bezoekers plaats nemen in de speciaal voor hen opgerichte tribune op de Groote Markt, en werden door eene onverglijkelijke ovatie van het volk begroet. De muzieken van de 18e en 19e 1e en 8e regimenten speelden de « Marseillaise » en de « Brabançonne » en andere liederen door de schoolkinderen meegezongen.

Onder het geschetter der Thebiaansche trompetten, 't gelui der klokken en het gejuich van 't volk keerde de hooge stoet naar 't Paleis terug.

De dag werd gesloten met een galadiner ten Paleize.

Te Gent.

Te Brussel is de ontvangst van M. Poincaré prachtig geweest, doch Gent heeft woensdag de hoofdstad verre overtroffen. Toen we het grondgebied der Arteveldestad opreden, werden er 51 kanonschoten gelost. Van bij den inkom der stad moesten onze autos vertragen en onophoudend toeten dewijze dat de volkstoeloop, het gedrang dier menschenzee ontzaglijk was. De politie en de gendarmen waren onmachtig om het volk te geen te houden. Heel de provincie was naar Gent gestroomd! De maatschappijen van Deinze, Aardenaarde, Selzaete, Leuchtg, Melle, Eeclou, Beveren Waas en vijftig andere gemeenten waren met muziek en vlaggen opgekomen. De vlaggen vaandels en kartels vormden de haag op den doortocht, op sommige plaatsen afgewisselt door de schoolkinderen, die wuifden met vlagskens, wierpen met bloemen en zongen de « Marseillaise » en de « brabançonne ». De Kouter was prachtig verlicht met honderden veelkleurige elektrieke lampen. Heel Gent was een triomfboog, een vlaggengewem